

APDROŠINĀŠANAS LĪGUMA VISPĀRĒJIE NOTEIKUMI

1. APDROŠINĀŠANAS LĪGUMĀ LIETOTIE TERMINI

1.1. **Apdrošinātājs** - apdrošināšanas akciju sabiedrība "BALTA", vienotais reģistrācijas numurs: 40003049409, juridiskā adrese: Raunas iela 10/12, Rīga, LV-1039.

1.2. **Apdrošinājuma ņēmējs** - juridiska vai fiziska persona, kas noslēgusi apdrošināšanas līgumu savā vai citas personas labā.

1.3. **Apdrošināšanas līgums** - ir šis apdrošināšanas līgums, kā noslēgšanas apliecinājums ir apdrošināšanas polise, un kas ietver apdrošināšanas līguma vispārējos un speciālos apdrošināšanas noteikumus, apdrošināšanas polisi, apdrošināšanas pieteikumu, kā arī visus šī apdrošināšanas līguma grozījumus, par kuriem apdrošinātājs un apdrošinājuma ņēmējs rakstiski ir vienojušies.

1.4. **Distances apdrošināšanas līgums** - ir apdrošināšanas līgums, ja apdrošinātājs un apdrošinājuma ņēmējs to noslēdza pamatojoties uz apdrošinātāja rakstveida piedāvājumu un rēķinu vai ar kataloga, presē publicētas reklāmas, kurai pievienots pasūtījuma kupons, telefona, faksimila, interneta, elektroniskā pasta, televīzijas, radio un citu informācijas nosūtīšanas vai pārraidīšanas līdzekļu starpniecību. Distances apdrošināšanas līguma noslēgšanas apliecinājums ir apdrošināšanas polise elektroniskās izdrukas veidā. Ja šis apdrošināšanas līgums ir distances apdrošināšanas līgums, tad šī apdrošināšanas līguma 5.4., 5.5., 5.6., 5.7. un 5.8. punktu noteikumi piemērojami nevien jauniem apdrošināšanas līgumiem, bet arī šim apdrošināšanas līgumam.

1.5. **Apdrošināšanas polise vai polise** - rakstveida dokuments vai elektroniskā izdrukā, kas apliecina apdrošināšanas līguma noslēgšanu. Viena apdrošināšanas polise var apliecināt vairāku apdrošināšanas līgumu noslēgšanu. Viena apdrošināšanas līguma darbības izbeigšana vai tā atzīšana par spēkā neesošu neietekmē citu apdrošināšanas līgumu, kā noslēgšanas apliecinājums ir attiecīgā apdrošināšanas polise, spēkā esamību.

1.6. **Apdrošināšanas gadījums** - ar apdrošināto risku cēloņsakarīgi saistīts notikums, kuram iestājoties, paredzēta apdrošināšanas atlīdzības izmaksa atbilstoši apdrošināšanas līgumam.

1.7. **Apdrošināšanas prēmija** - apdrošināšanas līgumā noteiktais maksājums par apdrošināšanu.

1.8. **Apdrošinātais risks** - apdrošināšanas līgumā norādītais no apdrošinātā gribas neatkarīgs notikums, kura iestāšanās iespējama nākotnē.

1.9. **Apdrošināmā interese** - interese neciest zaudējumus, iestājoties apdrošinātajam riskam.

1.10. **Apdrošināšanas atlīdzība** - par apdrošināšanas gadījumu izmaksājamā summa vai nodrošināmo pakalpojumu izmaksas.

1.11. **Apdrošināšanas periods** - laika periods, uz kuru noslēgts Apdrošināšanas līgums.

1.12. Apdrošināšanas līguma **vispārējie noteikumi** - šie noteikumi, kas ir apdrošināšanas līguma neatņemama sastāvdaļa.

1.13. Apdrošināšanas līguma **speciālie noteikumi** - šī apdrošināšanas līguma noteikumi, kuru nosaukums un numurs norādīti apdrošināšanas polisē un ir apdrošināšanas līguma neatņemama sastāvdaļa.

2. APDROŠINĀŠANAS LĪGUMA STRUKTŪRA

2.1. Apdrošināšanas līgums sastāv no apdrošināšanas polises, šiem vispārējiem noteikumiem, speciālajiem

noteikumiem, kuru nosaukums un numurs ir norādīti apdrošināšanas polisē, apdrošināšanas pieteikuma, apdrošināšanas polises pielikumiem un visiem apdrošināšanas līguma grozījumiem, par kuriem apdrošinātājs un apdrošinājuma ņēmējs rakstiski ir vienojušies.

2.2. Vispārējie noteikumi nosaka vispārējos apdrošināšanas līguma terminus, apdrošināšanas līguma noslēgšanas un spēkā esamības kārtību, apdrošināšanas prēmijas samaksas noteikumus, apdrošināšanas prēmijas nesamaksāšanas, nesavlaicīgās vai nepilnīgas samaksas juridiskās sekas, apdrošinājuma ņēmēja un apdrošinātā vispārējos pienākumus un to neizpildes juridiskās sekas, apdrošinājuma ņēmēja un apdrošinātā tiesības, apdrošināšanas līguma darbības pirmstermiņa izbeigšanas noteikumus, strīdu izšķiršanas kārtību un citus vispārējos noteikumus.

2.3. Speciālie noteikumi nosaka speciālos apdrošināšanas līguma terminus, apdrošināšanas objektus, apdrošinātos riskus, izņēmumus no apdrošinātajiem riskiem, apdrošinātāja atbildību, apdrošinājuma ņēmēja un apdrošinātā speciālos pienākumus un to neizpildes juridiskās sekas, apdrošināšanas gadījuma pieteikšanas kārtību un apdrošinātajam iesniedzamos dokumentus, apdrošināšanas atlīdzības noteikšanas un izmaksas kārtību.

2.4. Apdrošināšanas polisē ir norādīti apdrošināšanas līguma noslēgšanas vieta un datums, apdrošināšanas līguma darbības termiņš, apdrošinājuma ņēmējs un apdrošinātais, ja tas nav apdrošinājuma ņēmējs, apdrošināšanas prēmija un tās samaksas termiņš vai termiņi, ja apdrošināšanas prēmija ir maksājama vairākās daļās, apdrošināšanas objekts, apdrošinājuma summa vai atbildības limiti civiltiesiskās atbildības apdrošināšanā, apdrošināto risku uzskaitījums, pašrisks un citi apdrošināšanas līguma noteikumi atkarībā no apdrošināšanas veida.

2.5. Ja ir konstatēta pretruna starp apdrošināšanas polisē norādītajiem noteikumiem un vispārējiem vai speciālajiem noteikumiem, spēkā ir apdrošināšanas polisē norādītie noteikumi.

Ja ir konstatēta pretruna starp vispārējiem un speciālajiem noteikumiem, spēkā ir speciālie noteikumi.

3. APDROŠINĀŠANAS LĪGUMA DARBĪBAS PERIODS UN SPĒKĀ ESAMĪBA

3.1. Apdrošināšanas līguma darbības periods ir viens gads, ja polisē nav noteikts citādi. Apdrošināšanas līguma darbības periods, tā sākuma datums un beigu datums ir norādīti polisē.

3.2. Apdrošināšanas līgums ir spēkā apdrošināšanas polisē norādītajā apdrošināšanas līguma darbības periodā.

3.3. Apdrošināšanas līgums stājas spēkā apdrošināšanas prēmijas vai apdrošināšanas prēmijas pirmās daļas samaksas dienā, ja apdrošināšanas polisē nav noteikts citādi.

3.4. Ja apdrošināšanas polisē ir noteikts, ka apdrošināšanas prēmija vai tās pirmā daļa tiek samaksāta pēc apdrošināšanas līguma spēkā stāšanās, tad pēc apdrošināšanas prēmijas vai tās pirmās daļas samaksas apdrošināšanas polisē noteiktajā termiņā apdrošināšanas līgums ir spēkā ar tajā norādīto spēkā stāšanās dienu.

APDROŠINĀŠANAS LĪGUMA VISPĀRĒJIE NOTEIKUMI

4. APDROŠINĀŠANAS LĪGUMA DARBĪBAS TERITORIJA

Apdrošināšanas līguma darbības teritorija ir norādīta vai apdrošināšanas polisē un/vai speciālajos apdrošināšanas noteikumos.

5. APDROŠINĀŠANAS LĪGUMA NOSLĒGŠANA

5.1. Apdrošināšanas līgums var tikt noslēgts klātienē vai izmantojot distances saziņas līdzekļus. Izmantojot distances saziņas līdzekļus tiek noslēgts distances apdrošināšanas līgums.

5.2. Apdrošināšanas līgums uzskatams par noslēgtu tikai tad, kad apdrošinātājs un apdrošinājumaņēmējs vienojušies par visiem apdrošināšanas līguma noteikumiem.

5.3. Apdrošinājumaņēmējs izsaka savu piekrišanu apdrošināšanas līguma noslēgšanai atbilstoši apdrošinātāja piedāvājumam, samaksājot apdrošināšanas prēmiju apdrošinātāja piedāvājumā noteiktajā veidā, termiņā un apmērā, vai arī izsaka savu piekrišanu apdrošināšanas līguma noslēgšanai citā apdrošinātāja piedāvājumā noteiktajā veidā.

5.4. Apdrošinātājam ir tiesības piedāvāt apdrošinājumaņēmējam noslēgt jaunu apdrošināšanas līgumu, nosūtot apdrošinājumaņēmējam rakstveida apdrošināšanas piedāvājumu kopā ar rēķinu par apdrošināšanas prēmijas vai tās daļas samaksu. Ja apdrošinātājs piedāvā noslēgt jauno apdrošināšanas līgumu uz noteikumiem, kas neatšķiras no attiecīgā apdrošināšanas objekta spēkā esošā apdrošināšanas līguma noteikumiem, tad apdrošināšanas līguma noteikumus nepievieno.

5.5. Gadījumā, ja apdrošinājumaņēmējs apmaksā šī apdrošināšanas līguma 5.4. punktā norādīto rēķinu tajā noteiktajā termiņā, tad:

5.5.1. apdrošinātāja piestādītā rēķina apmaksā ir apdrošinājumaņēmēja piekrišana bez jebkādiem nosacījumiem jaunā apdrošināšanas līguma noslēgšanai saskaņā ar apdrošinātāja piedāvājumu;

5.5.2. apdrošinātāja apdrošinājumaņēmējam iesniegtais rakstveida apdrošināšanas piedāvājums atzīstams par apdrošināšanas polisi un apdrošināšanas objekta polisi/-ēm, kas ir jaunā apdrošināšanas līguma noslēgšanas apliecinājums;

5.5.3. apdrošinātāja piestādītā rēķina apmaksā ir apdrošinājumaņēmēja apliecinājums tam, ka visa apdrošināšanas pieteikumā un apdrošināšanas polisē norādītā informācija ir patiesa;

5.5.4. jaunais apdrošināšanas līgums stājas spēkā dienā, kas noteikta rakstveida apdrošināšanas piedāvājumā;

5.5.5. papildus jaunajā apdrošināšanas polisē noteiktajām neatņemamajām sastāvdaļām, par jaunā apdrošināšanas līguma neatņemamo sastāvdaļu kļūst arī apdrošinājumaņēmēja rakstveida apdrošināšanas pieteikums pēdējam iepriekšējam rakstveida apdrošināšanas līgumam. Apdrošinājumaņēmējam ir pienākums rakstveidā ziņot apdrošinātājam par jebkurām izmaiņām apdrošināšanas pieteikumā, kas ir apdrošināšanas līguma neatņemama sastāvdaļa, sniegtajā informācijā.

5.6. Šī apdrošināšanas līguma 5.4. punktā norādītais rēķins tiek uzskatīts par apmaksātu dienā, kad apdrošinātājs ir saņēmis rēķinā norādīto summu rēķinā norādītajā kontā vai skaidrā naudā.

5.7. Ja apdrošinājumaņēmējs nav apmaksājis šī apdrošināšanas līguma 5.4. punktā norādīto rēķinu līdz tajā noteiktajam datumam, tad apdrošinātāja izteiktais piedāvājums zaudē spēku dienā, kas seko dienai, kad iestājas šī

apdrošināšanas līguma 5.4. punktā norādītajā rēķinā noteiktais rēķina apmaksas termiņš.

5.8. Apdrošinātājs un apdrošinājumaņēmējs var noslēgt apdrošināšanas līgumu arī ar apdrošinātāja kataloga, presē publicētas apdrošinātāja reklāmas, kurai pievienots pasūtījuma kupons, telefona, faksimila, Interneta, elektroniskā pasta, televīzijas, radio un citu informācijas nosūtīšanas vai pārraidīšanas līdzekļu starpniecību.

6. APDROŠINĀŠANAS PRĒMIJAS SAMAKSAS NOTEIKUMI

6.1. Apdrošinājumaņēmējam ir pienākums samaksāt apdrošināšanas prēmiju apdrošinātājam apdrošināšanas polisē vai, attiecīgi, šo noteikumu 5.4.punktā norādītajā rēķinā noteiktajos termiņos.

6.2. Ja apdrošinātājs nav saņēmis apdrošināšanas prēmiju (ja apdrošināšanas prēmijas samaksa ir noteikta vienā maksājumā) vai tās pirmo daļu (ja apdrošināšanas prēmijas samaksa ir noteikta vairākās daļās) apdrošināšanas polisē norādītajā termiņā, apdrošināšanas līgums nav stājies spēkā, ievērojot šo noteikumu 6.3.,6.4.,6.5. punktu noteikumus.

6.3. Ja apdrošināšanas prēmija vai tās pirmā daļa ir samaksāta pēc apdrošināšanas polisē noteiktā termiņa, apdrošinātājam ir tiesības atmaksāt iemaksāto apdrošināšanas prēmiju vai tās pirmo daļu. Šajā gadījumā apdrošinātājam 10 darbadienu laikā no apdrošināšanas prēmijas vai tās pirmās daļas samaksas dienas ir jāatmaksā iemaksātā apdrošināšanas prēmija vai tās pirmā daļa, vai jānosūta apdrošinājumaņēmējam līgums paziņot apdrošinātājam apdrošināšanas prēmijas vai tās pirmās daļas atmaksas veidu.

6.4. Ja apdrošinātājs 6.3. punktā noteiktajā termiņā neveic apdrošināšanas prēmijas vai tās pirmās daļas atmaksu, vai nenosūta apdrošinājumaņēmējam 6.3. punktā minēto līgumu, apdrošināšanas līgums ir spēkā ar apdrošināšanas polisē norādīto spēkā stāšanās dienu.

6.5. Ja apdrošināšanas prēmija vai tās pirmā daļa ir samaksāta pēc apdrošināšanas polisē noteiktā prēmijas vai tās pirmās daļas samaksas termiņa un līdz šai dienai ir iestājies apdrošinātais risks, uzskatāms, ka apdrošināšanas līgums nav stājies spēkā un apdrošinātājam ir pienākums paziņot apdrošinājumaņēmējam par šā līguma spēkā neesību un atmaksāt samaksāto apdrošināšanas prēmiju vai tās pirmo daļu 10 darba dienu laikā, vai nosūtīt līgumu paziņot apdrošinātājam apdrošināšanas prēmijas vai tās pirmās daļas atmaksas veidu.

6.6. Ja apdrošināšanas polisē noteiktā apdrošināšanas prēmija nav samaksāta pilnībā, apdrošinātājam ir tiesības izbeigt apdrošināšanas līgumu, ievērojot šo noteikumu 6.7 – 6.9 punktus.

6.7. Pirms apdrošināšanas līguma izbeigšanas apdrošinātājs nosūta apdrošinājumaņēmējam rakstveida brīdinājumu par nepilnīgu apdrošināšanas prēmijas samaksu, uzaicinot samaksāt apdrošināšanas prēmiju atbilstoši apdrošināšanas līguma noteikumiem un norādot apdrošināšanas prēmijas samaksas termiņu un nesamaksāšanas iespējamās sekas.

6.8. Ja brīdinājumā noteiktajā apdrošināšanas prēmijas samaksas termiņā iestājas apdrošināšanas gadījums, apdrošinātājs izmaksā apdrošināšanas atlīdzību, ja apdrošināšanas prēmija ir samaksāta brīdinājumā noteiktajā apdrošināšanas prēmijas samaksas termiņā un apmērā.

6.9. Ja apdrošinājumaņēmējs nesamaksā apdrošināšanas prēmiju brīdinājumā noteiktajā apdrošināšanas prēmijas samaksas termiņā un apmērā, apdrošināšanas līgums

APDROŠINĀŠANAS LĪGUMA VISPĀRĒJIE NOTEIKUMI

uzskatāms par izbeigtu, ja vien apdrošinātājs brīdinājumā nav noteicis citādi.

6.10. Ja apdrošināšanas prēmija tiek maksāta ar pārskaitījumu, tad par samaksas datumu tiek uzskatīts datums, kad apdrošinātājs ir saņēmis maksājumu apdrošinātāja norādītajā kontā.

7. APDROŠINĀJUMA ŅĒMĒJA UN APDROŠINĀTĀ VISPĀRĒJIE PIENĀKUMI UN TIESĪBAS

7.1. Apdrošinājuma ņēmēja un apdrošinātā pienākumi, noslēdzot apdrošināšanas līgumu, ir:

7.1.1. pirms apdrošināšanas līguma noslēgšanas sniegt apdrošinātājam visu apdrošinātāja pieprasīto informāciju, kas nepieciešama riska izvērtēšanai, kā arī nodrošināt apdrošinātājam vai tā noteiktajam ekspertam iespēju veikt apdrošināšanas objekta apskati, civiltiesiskās atbildības apdrošināšanā – veikt pārbaudes saistībā ar veikto apdrošināto komercdarbību apdrošināšanas līguma speciālo noteikumu izpratnē, profesionālo darbību vai apsaimniekoto īpašumu, riska izvērtēšanai. Apdrošinājuma ņēmējs un apdrošinātais ir atbildīgi par apdrošinātājam sniegtās informācijas patiesīgumu;

7.1.2. informēt apdrošinātāju par visiem faktoriem, kas ietekmē apdrošinātā riska iestāšanās iespējamību. Ja apdrošinājuma ņēmējs šaubās par kāda faktora ietekmi, tam jākonsultējas ar apdrošinātāju;

7.1.3. apdrošinājuma ņēmējam ir pienākums informēt apdrošināto par to, ka viņš tiek apdrošināts un informēt apdrošināto par šī apdrošināšanas līguma noteikumiem;

7.1.4. neveikt nekādus pasākumus, kas palielina apdrošināto risku laika posmā no apdrošināšanas pieteikuma iesniegšanas apdrošinātājam līdz šī apdrošināšanas līguma noslēgšanai;

7.1.5. apdrošinājuma ņēmējam un apdrošinātājam ir arī citi pienākumi saistībā ar apdrošināšanas līguma noslēgšanu, kas noteikti šī apdrošināšanas līguma vispārējos apdrošināšanas noteikumos, speciālajos apdrošināšanas noteikumos, citos apdrošināšanas līguma pielikumos un Latvijas Republikas teritorijā spēkā esošajos publiskajos tiesību aktos.

7.2. Apdrošinājuma ņēmēja un apdrošinātā pienākumi apdrošināšanas līguma darbības laikā:

7.2.1. rakstveidā ziņot apdrošinātājam par visiem tiem zināmajiem apstākļiem, kas var palielināt apdrošinātā riska iestāšanās iespējamību vai iespējamo zaudējumu apjomu;

7.2.2. nekavējoties rakstiski paziņot apdrošinātājam par jebkurām izmaiņām, kas attiecas uz apdrošināšanas līgumu;

7.2.3. ievērot un/vai izpildīt apdrošinātāja izstrādātos norādījumus riska iestāšanās varbūtības samazināšanai, par kuru apdrošinātājs rakstiski vienojās ar apdrošinājuma ņēmēju;

7.2.4. ziņot apdrošinātājam par tiem zināmiem citiem spēkā esošiem apdrošināšanas līgumiem, kas šī apdrošināšanas līguma darbības laikā noslēgti attiecībā uz to pašu apdrošināšanas objektu ne vēlāk kā 3 (trīs) kalendāro dienu laikā no dienas, kad, attiecīgi, apdrošinājuma ņēmējs vai apdrošinātais ir uzzinājis par cita apdrošināšanas līguma noslēgšanu;

7.2.5. rakstveidā paziņot apdrošinātājam par apdrošinātās intereses neesamību ne vēlāk kā 1 (viena) kalendārā mēneša laikā pēc apdrošināmās intereses pastāvēšanas izbeigšanās;

7.2.6. neveikt pasākumus, kas palielina apdrošināto risku bez apdrošinātāja rakstiskas piekrišanas;

7.2.7. rakstveidā paziņot apdrošinātājam par adreses maiņu ne vēlāk kā 5 darba dienu laikā;

7.2.8. apdrošinājuma ņēmējam un apdrošinātājam ir arī citi pienākumi apdrošināšanas līguma darbības laikā, kas noteikti šī apdrošināšanas līguma vispārējos apdrošināšanas noteikumos, speciālajos apdrošināšanas noteikumos, citos apdrošināšanas līguma pielikumos un Latvijas Republikas teritorijā spēkā esošajos publiskajos tiesību aktos.

7.3. Apdrošinājuma ņēmēja un apdrošinātā pienākumi pēc apdrošinātā riska iestāšanās

Apdrošinātā pienākums ir atmaksāt saņemto apdrošināšanas atlīdzību vai tās daļu apdrošinātājam:

7.3.1. ja pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas ir konstatēti fakti, kas pierāda, ka izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība vai kāda tās daļa ir bijusi nepamatota vai atlīdzības izmaksa neatbilst apdrošināšanas līguma noteikumiem vai tiesību aktu prasībām;

7.3.2. ja apdrošinājuma ņēmējs vai apdrošinātais ar ļaunu nolūku vai rupjas neuzmanības dēļ sniedza apdrošinātājam nepatiesu informāciju par apdrošināto objektu vai apdrošinātā riska iestāšanās apstākļiem.

7.4. Pienākumu neizpildes sekas

7.4.1. Apdrošinātājam ir tiesības neizmaksāt apdrošināšanas atlīdzību ja apdrošinātais vai apdrošinājuma ņēmējs ar ļaunu nolūku vai rupjas neuzmanības dēļ nav izpildījis kādu no šajā apdrošināšanas līgumā noteiktajiem pienākumiem.

7.4.2. Apdrošinātājam ir tiesības samazināt apdrošināšanas atlīdzību līdz 50% ja apdrošinātais vai apdrošinājuma ņēmējs vieglas neuzmanības dēļ nav izpildījis kādu no šajā apdrošināšanas līgumā noteiktajiem pienākumiem.

7.5. Apdrošinājuma ņēmēja un apdrošinātā tiesības:

7.5.1. Apdrošinājuma ņēmējam ir tiesības:

7.5.1.1. slēdzot apdrošināšanas līgumu, saņemt skaidrojumu no apdrošinātāja par tā darbību;

7.5.1.2. polises nozaudēšanas vai iznīcināšanas gadījumā pieprasīt un saņemt no apdrošinātāja polises kopiju;

7.5.1.3. pēc apdrošināšanas atlīdzības pieteikuma iesniegšanas saņemt apdrošinātāja rakstisku paziņojumu par pieņemto lēmumu apdrošināšanas līgumā noteiktajā kārtībā.

7.5.2. Apdrošinājuma ņēmējam un apdrošinātājam ir arī citas tiesības, kas noteikti šī apdrošināšanas līguma vispārējos apdrošināšanas noteikumos, speciālajos apdrošināšanas noteikumos, citos apdrošināšanas līguma pielikumos un Latvijas Republikas teritorijā spēkā esošajos publiskajos tiesību aktos.

8. APDROŠINĀŠANAS LĪGUMA DARBĪBAS PIRMSTERMIŅĀ IZBEIĢŠANA

8.1. Apdrošinātājs ir tiesīgs vienpusēji, bez tiesas starpniecības izbeigt apdrošināšanas līguma darbību šādos gadījumos:

8.1.1. ja apdrošinājuma ņēmējs, apdrošinātais slēdzot apdrošināšanas līgumu, tā darbības laikā vai pēc apdrošinātā riska iestāšanās, tajā skaitā iesniedzot apdrošināšanas atlīdzības pieteikumu, ar ļaunu nolūku vai rupjas neuzmanības dēļ ir sniedzis nepatiesu informāciju vai atsakās sniegt apdrošinātāja pieprasīto informāciju;

8.1.2. ja apdrošinātais un/vai apdrošinājuma ņēmējs ar ļaunu nolūku vai rupjas neuzmanības dēļ ir veicis darbību vai pieļāvis bezdarbību, kas palielina apdrošināto risku;

8.1.3. pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas;

8.1.4. ja apdrošināšanas prēmija nav samaksāta pilnībā;

8.1.5. citos Latvijas Republikas teritorijā spēkā esošajos tiesību aktos noteiktajos gadījumos.

APDROŠINĀŠANAS LĪGUMA VISPĀRĒJIE NOTEIKUMI

8.2. Apdrošināšanas līguma darbība tiek izbeigta, izsūtot apdrošinājumaņēmējam rakstisku paziņojumu uz polisē norādīto adresi, ja Latvijas Republikas tiesību aktos nav noteikta cita apdrošināšanas līguma izbeigšanas kārtība. Apdrošināšanas līgums ir izbeigts pēc 15 dienām no rakstveida paziņojuma nosūtīšanas dienas.

8.3. Apdrošinājumaņēmējam un apdrošinātājam vienojoties apdrošināšanas līgums var tikt izbeigts pirms termiņa.

8.4. Ja apdrošināšanas līguma darbība tiek izbeigta saskaņā ar 8.1.3. punktu, tad apdrošinātājs atmaksā to apdrošināšanas prēmijas daļu, kas tiek aprēķināta no polisē norādītās apdrošināšanas prēmijas kopējās summas atskaitot apdrošināšanas prēmijas daļu, kas proporcionāli atbilst apdrošināšanas līguma faktiskajam darbības laikam attiecībā pret polisē noteikto apdrošināšanas līguma darbības termiņu.

8.5. Ja apdrošināšanas līguma darbība tiek izbeigta saskaņā ar 8.3. punkta noteikumiem, tad apdrošinātājs atmaksā to apdrošināšanas prēmijas daļu, kas tiek aprēķināta no polisē norādītās apdrošināšanas prēmijas kopējās summas, atskaitot: (1) apdrošināšanas prēmijas daļu, kas proporcionāli atbilst apdrošināšanas līguma faktiskajam darbības laikam attiecībā pret polisē noteikto apdrošināšanas līguma darbības termiņu; (2) ar apdrošināšanas polises noslēgšanu saistītos apdrošinātāja izdevumus, bet ne vairāk kā 25% apmērā no kopējās apdrošināšanas prēmijas; un (3) izmaksātās/- o apdrošināšanas atlīdzības/-u summu.

8.6. Ja apdrošināšanas līguma darbība tiek izbeigta saskaņā ar 8.1.4. punktu, tad apdrošinātājs atmaksā to apdrošināšanas prēmijas daļu, kas tiek aprēķināta no polisē norādītās apdrošināšanas prēmijas kopējās summas, atskaitot: (1) apdrošināšanas prēmijas daļu, kas proporcionāli atbilst apdrošināšanas līguma faktiskajam darbības laikam attiecībā pret polisē noteikto apdrošināšanas līguma darbības termiņu; un (2) izmaksātās/- o apdrošināšanas atlīdzības/-u summu.

8.7. Apdrošinātājam un apdrošinājumaņēmējam vienojoties, apdrošināšanas prēmijas daļa var tikt ieskaitīta kā citas apdrošināšanas polises samaksa un šādā gadījumā, ja apdrošināšanas līguma darbības laikā netika izmaksāta apdrošināšanas atlīdzība/-as, aprēķinot apdrošināšanas prēmijas daļu saskaņā ar šī punkta noteikumiem netiek atskaitīti ar apdrošināšanas polises noslēgšanu saistītie izdevumi.

8.8. Ja apdrošināšanas līguma darbība tiek izbeigta saskaņā ar 8.1.1., 8.1.2. punktiem, tad apdrošināšanas prēmijas daļa netiek atmaksāta.

8.9. Ja šis apdrošināšanas līgums ir sākotnējais līgums par finanšu pakalpojumu sniegšanu starp apdrošinātāju un apdrošinājumaņēmēju un ir distances apdrošināšanas līgums, tad apdrošinājumaņēmējam ir tiesības izmantot atteikuma tiesības un 14 (četrpadsmit) dienu laikā pēc šī apdrošināšanas līguma noslēgšanas dienas vienpusēji atkāpties no šī apdrošināšanas līguma, rakstveidā paziņojot par to apdrošinātājam, ievērojot, ka šajā punktā noteiktais termiņš atteikuma tiesību izmantošanai ir atzīstams par neievērotu un apdrošināšanas līgums paliek spēkā, ja apdrošinātājs nesāņem apdrošinājumaņēmēja rakstveida atteikumu 14.(četrpadsmitajā) kalendārā dienā pēc šī apdrošināšanas līguma noslēgšanas dienas. Atteikuma tiesības nevar izmantot attiecībā uz ceļojumu apdrošināšanas līgumiem vai līdzīgajiem īstermiņa apdrošināšanas līgumiem, kuru termiņš ir mazāks par vienu mēnesi.

8.10. Ja apdrošinājumaņēmējs atbilstoši šī apdrošināšanas līguma 8.9. punkta noteikumiem izmanto savas tiesības vienpusēji atkāpties no šī apdrošināšanas līguma, tad:

8.10.1. viss apdrošināšanas līgums zaudē spēku attiecībā uz visu apdrošināšanas objektu apdrošinājumaņēmēja atteikuma paziņojuma nosūtīšanas dienā;

8.10.2. apdrošinātājs samaksā apdrošinājumaņēmējam saņemtā apdrošināšanas prēmijas maksājuma daļu, kas tiek aprēķināta proporcionāli apdrošināšanas līguma reālajam darbības laikam, salīdzinot to ar apdrošināšanas līgumā noteikto apdrošināšanas līguma darbības periodu.

8.11. Apdrošinājumaņēmējs nevar izmantot 8.9. punktā noteiktās atteikuma tiesības, ja apdrošināšanas līguma izpildījums ir pilnībā pabeigts pēc apdrošinājumaņēmēja vai apdrošinātā nepārprotama pieprasījuma, pirms apdrošinājumaņēmējs izmanto savas atteikuma tiesības.

9. CITI NOTEIKUMI

9.1. Apdrošinātājs, izmaksājot apdrošināšanas atlīdzību, pārņem apdrošinātā prasījuma tiesības pret personu, kura ir atbildīga par nodarītajiem zaudējumiem izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības apmērā.

9.2. Apdrošinātājs nevar griezties ar regresa prasību pret apdrošinātā bērniem, vecākiem vai laulāto; izņēmums ir tādi apdrošināšanas gadījumi, kas izraisīti ar ļaunu nolūku vai rupjas neuzmanības dēļ.

9.3. Apdrošinājumaņēmēja vai apdrošinātā sūdzības vai pretenzijas, kas iesniegtas rakstiski, apdrošinātājs izskata un sniedz rakstisku atbildi 30 dienu laikā no sūdzības vai pretenzijas saņemšanas dienas.

9.4. Apdrošinājumaņēmējs piekrīt, ka apdrošinātājs kā sistēmas pārzinis un personas datu operators apstrādā apdrošinājumaņēmēja personas datus (tai skaitā sensitīvus datus un personas identifikācijas (klasifikācijas) kodus) ar mērķi nodrošināt apdrošināšanas līguma izpildi, vai ar mērķi sniegt apdrošinājumaņēmējam informāciju par apdrošinātāja un tā sadarbības partneru sniedzamiem pakalpojumiem, un/vai nodod tos apstrādei trešajai personai ar mērķi nodrošināt apdrošināšanas līguma izpildi, vai ar mērķi sniegt apdrošinājumaņēmējam apdrošinātāja noteikto informāciju par apdrošinātāja sniedzamiem pakalpojumiem.

9.5. Apdrošinātāja darbības uzraudzību veic Finanšu un Kapitāla Tirdzniecības Komisija, Kungu iela 1, Rīga, LV-1050, Latvija.

9.6. Apdrošinātājs ir Latvijas Bankas Kredītu reģistra dalībnieks, kas var pieprasīt no reģistra informāciju par personu, kura iesniegusi apdrošinātājam apdrošināšanas pieteikumu.

9.7. Apdrošinājumaņēmējam ir tiesības Latvijas Bankas Maksājumu sistēmu pārvaldē Rīgā, Bezdzelīgu ielā 3, saņemt Kredītu reģistrā par sevi iekļauto informāciju, kā arī informāciju par veiktajiem pieprasījumiem par šo personu.

9.8. Apdrošinātājs apdrošināšanas līguma darbības laikā sazinās ar apdrošinātā un apdrošinājumaņēmēju latviešu valodā, kā arī atbild uz apdrošinātā un apdrošinājumaņēmēja pieprasījumiem, kas izteikti latviešu vai krievu valodā.

9.9. No apdrošināšanas līguma izrietošo attiecību regulēšanai tiek piemēroti Latvijas Republikas tiesību akti- likums "Par apdrošināšanas līgumu", Latvijas Republikas Civillikums un citi Latvijas Republikas tiesību akti.

9.10. Visi strīdi apdrošināšanas līguma sakarā tiek risināti sarunu ceļā. Ja vienošanās netiek panākta, strīds tiek nodots Latvijas Republikas tiesas izšķiršanai Latvijas Republikas tiesību aktos noteiktajā kārtībā.

FIZISKO PERSONU ĪPAŠUMA APDROŠINĀŠANAS LĪGUMA NOTEIKUMI

1. Apdrošināšanas līgumā lietotie termini

1.1. **Apdrošinātais** – apdrošināšanas polisē norādītā persona, kurai pieder īpašuma tiesības uz apdrošināšanas objektu, kuras labā ir noslēgts apdrošināšanas līgums un kurai ir apdrošināmā interese.

1.1.1. **Apdrošinājuma summa** – naudas summa, par kādu ir apdrošināts apdrošināšanas objekts.

1.1.2. **Apdrošināšanas objekts** – apdrošināšanas polisē un tās pielikumos norādītais nekustamais īpašums (izņemot zemi) un/vai kustamais īpašums (manta).

1.1.3. **Apdrošināšanas vieta** – apdrošināšanas līgumā norādītā ēka, būve, telpa un/vai teritorija, kur atrodas apdrošināšanas objekts pēc polisē norādītās adreses.

1.1.4. **Paša risks** – apdrošināšanas līgumā un apdrošināšanas noteikumos norādītā, naudas izteiksmē vai procentos izteiktā apdrošinājuma summas vai nodarīto zaudējumu daļa, ko atskaita no atlīdzināmiem zaudējumiem, aprēķinot apdrošināšanas atlīdzību par katru apdrošināšanas gadījumu.

1.1.5. **Saistītā persona** – apdrošinātā vai apdrošinājumaņēmēja ģimenes loceklis vai personas, ar kurām apdrošinātajam vai apdrošinājumaņēmējam ir kopēja saimniecība, vai personas, kurām ar apdrošināto vai apdrošinājumaņēmēju ir noslēgts apdrošinātā īpašuma vai tā daļas nomas, īres, patapinājuma, aizdevuma, cita veida līgums, kas piešķir apdrošinātā īpašuma lietošanas tiesības, vai glabājuma līgums. Saistītās personas ir arī personas, kuras ar apdrošinājumaņēmēju vai apdrošināto vienojušās par darbu veikšanu apdrošinātajā objektā (aukles, celtnieki, apkopējas u.c.). Par apdrošinātā vai apdrošinājumaņēmēja ģimenes locekļiem ir uzskatāmi: laulātais, radnieki un svaini, skaitot radniecību līdz trešajai pakāpei un svainību līdz otrajai pakāpei, audžuģimenes locekļi, aizbildņi un aizbilstamie.

1.1.6. **Trešā persona** – jebkura fiziska vai juridiska persona, izņemot personas, kuras noslēgušas šo apdrošināšanas līgumu, saistītās personas vai personas, kurām ir saistības šī apdrošināšanas līguma noteikumu izpildē.

1.1.7. **Zemapdrošināšana** – gadījums, kad apdrošinājuma summa ir mazāka par apdrošināšanas objekta vērtību.

1.1.8. **Virsapdrošināšana** – gadījums, kad apdrošinājuma summa pārsniedz apdrošināšanas objekta vērtību.

2. Apdrošināšanas objekts

2.1. Ar šo apdrošināšanas līgumu var tikt apdrošināts sekojošs nekustamais īpašums:

2.1.1. **ēka, palīgbūve, celtne.** Šajā gadījumā ir apdrošinātas atsevišķi stāvošas ēkas, palīgbūves vai celtnes konstruktīvie pamatelementi, iekšējā un ārējā apdare, inženierkomunikācijas (apkures, gāzes, ūdensvada, kanalizācijas, elektroinstalācijas un iebūvētas gaisa kondicionēšanas iekārtas un sistēmas), santehnika, krāsnis, kamīni, ugunsdrošības un pretielaušanās

signalizācijas un apsardzes sistēmas.

2.1.2. **telpu iekšējā apdare.** Šajā gadījumā ir apdrošināti dzīvoklī un ēkas telpās veiktā remonta izdevumi un materiāli, ieskaitot griestu, sienu, grīdas apdari līdz nesošajām konstrukcijām, logus un durvis, inženierkomunikācijas (apkures, gāzes, ūdensvada, kanalizācijas, elektroinstalācijas un iebūvētas gaisa kondicionēšanas iekārtas un sistēmas, sākot no dzīvokļa pievienojuma vai ievada, ko ierobežo siena, grīda, griesti), santehniku, krāsnis, kamīnus, ugunsdrošības un pretielaušanās signalizācijas un apsardzes sistēmas.

2.1.3. **dzīvoklis.** Šajā gadījumā ir apdrošināts dzīvoklis ar tā konstruktīvajiem elementiem, kas ir dzīvokļa neatņemama sastāvdaļa (griesti, sienas, starpsienas, grīda), dzīvokļa logi, durvis, durvju un sienu stiklojums, iekšējā un ārējā apdare (ārējā apdare tikai dzīvokļa balkoniem, lodžijām vai terasēm), inženierkomunikācijas (apkures, gāzes, ūdensvada, kanalizācijas, elektroinstalācijas un iebūvētas gaisa kondicionēšanas iekārtas un sistēmas, sākot no dzīvokļa pievienojuma vai ievada, ko ierobežo siena, grīda, griesti), santehnika, krāsnis, kamīni, ugunsdrošības un pretielaušanās signalizācijas un apsardzes sistēmas.

2.2. Ar šo apdrošināšanas līgumu var tikt apdrošināts sekojošs kustamais īpašums:

2.2.1. **mājas manta,** kas atrodas apdrošināšanas objektā: ēkā, dzīvoklī un/vai iežogotā teritorijā, pieder apdrošinātajam vai saistītajām personām vai atrodas šo personu likumīgā valdījumā. Jebkura lieta, kuras vērtība pārsniedz LVL 2000 ir jāuzrāda apdrošināšanas polisē, bet, ja šāda lieta nav uzrādīta apdrošināšanas polisē, tad vienas lietas maksimālā apdrošinājuma summa ir LVL 2000.

3. Apdrošinājuma summas noteikšana

3.1. Apdrošinājuma summu nosaka apdrošinājumaņēmējs. Apdrošinājumaņēmējs uzņemas pilnu atbildību par apdrošinājuma summas atbilstību apdrošināšanas objekta vērtībai saskaņā ar 3.2.-3.5. punktu un to apakšpunktu noteikumiem. Ja apdrošinājuma summa neatbilst apdrošināšanas objekta vērtībai, tad, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, tiek piemēroti noteikumi par zemapdrošināšanu vai virsapdrošināšanu

3.2. **Ēkas, palīgbūves, celtnes** apdrošinājuma summu nosaka pēc:

3.2.1. **atjaunošanas vērtības,** kas ir vienāda ar mazākajiem atjaunošanas izdevumiem, lai veiktu apdrošinātā nekustamā īpašuma remontu (bojājumu gadījumā) vai atjaunošanu (bojāejas gadījumā) tādā kvalitātē un apjomā, kādā nekustamais īpašums bija tieši uz apdrošināšanas līguma noslēgšanas brīdi, ja nekustamā īpašuma nolietojums ir līdz 40%;

3.2.2. **faktiskās vērtības,** kas ir vienāda ar atjaunošanas vērtību, atņemot no tās objekta nolietojumu. Faktisko vērtību pielieto, ja

FIZISKO PERSONU ĪPAŠUMA APDROŠINĀŠANAS LĪGUMA NOTEIKUMI

īpašuma nolietojums uz līguma noslēgšanas brīdi ir 40% - 70% .

3.3. **Dzīvokļa** apdrošinājuma summu nosaka pēc:

3.3.1. **atjaunošanas vērtības**, kas ir nepieciešamie mazākie atjaunošanas izdevumi, lai veiktu apdrošinātā nekustamā īpašuma remontu (bojājumu gadījumā) vai atjaunošanu (bojāejas gadījumā) tādā kvalitātē un apjomā, kādā nekustamais īpašums bija tieši uz apdrošināšanas līguma noslēgšanas brīdi. Bojājumu gadījumā atjaunošanas vērtību pielieto, pat ja dzīvokļa aizvietošanas vērtība ir mazāka par tā atjaunošanas vērtību.

3.3.2. **aizvietošanas vērtība (tirgus vērtība)** – ir atbilstoši Latvijas īpašuma vērtēšanas standartam LVS 401 aprēķinātā nekustamā īpašuma tirgus vērtība.

3.4. **Telpu iekšējās apdares** apdrošinājuma summu nosaka pēc:

3.4.1. **atjaunošanas vērtības**, kas ir vienāda ar mazākajiem atjaunošanas izdevumiem, lai bojājumu gadījumā veiktu telpu atjaunošanu tādā kvalitātē un apjomā, kādā tās bija tieši uz apdrošināšanas līguma noslēgšanas brīdi. Atjaunošanas vērtību pielieto, ja telpu iekšējās apdares darbi bija veikti ne vēlāk kā pirms pieciem gadiem. Ja telpu iekšējās apdares darbi bija veikti vēlāk nekā pirms pieciem gadiem, tad telpu iekšējās apdares darbi tiek atlīdzināti, atskaitot nolietojumu saskaņā ar noteikumu punktu 9.2.3.

3.5. **Kustamā īpašuma – mājas mantas** apdrošinājuma summu nosaka pēc:

3.5.1. **iegādes vai atjaunošanas vērtības**. Iegādes vērtība ir tāda paša veida un līdzvērtīgas kvalitātes kustamā īpašuma iegādes mazākie izdevumi. Atjaunošanas vērtība ir mazākie nepieciešamie izdevumi, lai atjaunotu apdrošināto kustamo īpašumu tādā kvalitātē un apjomā, kādā tas bija tieši uz apdrošināšanas līguma noslēgšanas brīdi.

3.5.2. **faktiskās vērtības**, kas ir vienāds ar iegādes vērtību, atņemot no tās mantas nolietojumu.

4. Apdrošinātie riski

4.1. Saskaņā ar šī apdrošināšanas līguma noteikumiem, Apdrošinātājs apdrošina Apdrošināšanas objektu apdrošināšanas polisē noteiktajiem apdrošinātiem riskiem.

4.2. **Uguns risks**. Par uguns risku šī apdrošināšanas līguma izpratnē atzīstami:

4.2.1. **ugunsgrēks** – neparedzēta un nekontrolējama degšana ar atklātu liesmu, kas izcēlusies no ugunij neparedzētas vai paredzētas vietas, tai turpinot patstāvīgi izplatīties tālāk, t.sk. ugunsgrēka rezultātā radušos dūmu, sodrēju un ugunsdzēsības līdzekļu (ūdens, putas u.tml.) iedarbība;

4.2.2. **zibens spēriens** – tieša zibens iedarbība uz apdrošināšanas objektu;

4.2.3. **eksplozija** – momentāna (eksplozīva) vielas vai maisījuma ķīmiska pārvērtība, kas rada paaugstinātu spiedienu

(tricienvilni). Ar tvertnes (katla, cauruļvada utt.) eksploziju saprot pēkšņu ārdošu spiediena spēka izpausmi, kad tvertnes sienas tiek sagrautas tādā mērā, ka izlīdzinās spiediens tvertnes iekšpusē un ārpusē;

4.2.4. **vadāma lidaparāta, tā daļu vai ar lidaparātu pārvadājamās kravas uzkrīšana** apdrošināšanas objektam, neatkarīgi no tā vai šis notikums ir vai nav izraisījis ugunsgrēku.

4.3. **Dabas stihisko postu risks** šī apdrošināšanas līguma izpratnē ir:

4.3.1. **vētra** – vējš ar ātrumu virs 17.2 m/sek. (8 balles pēc Boforta skalas);

4.3.2. **plūdi** – zemes gabala, uz kura atrodas apdrošināšanas objekts, applūšana ar ūdeni, kas pārgājis pāri ūdens tilpņu vai dabīgo ūdens baseinu robežām.

4.3.3. **krusa** – nokrišņu ledus graudu veidā tieša iedarbība uz apdrošināšanas objektu;

4.3.4. **zemestrīce** – zemes garozas svārstības, kas pēc Rihtera skalas ir vismaz 4 balles stipras vai pēc starptautiskās satricinājumu mērījumu skalas MSK-64 ir vismaz 5 balles stipras;

4.3.5. **nepārtraukta snigšana** – pēkšņa sniega slāņa palielināšanās vismaz par 100 mm 12 stundu laikā, ja bojājumi radušies snigšanas laikā vai 48 stundu laikā pēc snigšanas.

4.3.6. koku (t.sk. zaru), mastu, stabu un citu konstrukciju uzkrīšana apdrošināšanas objektam.

4.4. **Šķidrums vai tvaika noplūdes risks** šī apdrošināšanas līguma izpratnē ir:

4.4.1. **cauruļvadu, to ierīču un aprīkojuma avārija** – pēkšņs un neparedzēts to pārrāvums vai plīsums ūdens, kanalizācijas, apkures, kondicionēšanas vai ugunsdzēsības sistēmās, kā arī tvertnēs, rezervuāros, vai darbojošās ierīcēs, kas patstāvīgi savienotas ar minētajām sistēmām. Ja cauruļvada avārijas cēlonis ir *sa/s*, tad tiek noteikts maksimālais atlīdzības limits LVL 2500,- (divi tūkstoši pieci simti latu) par vienu apdrošināšanas gadījumu un visu polises darbības periodu kopā;

4.4.2. **trešo personu darbība vai bezdarbība**, kuras dēļ notikusi šķidrums vai tvaika noplūde.

4.5. **Trešo personu ļaunprātīgas rīcības risks** šī apdrošināšanas līguma izpratnē ir :

4.5.1. **zādzība ar ielaušanos** – tīša, prettiesiska svešas mantas paņemšana, nelikumīgi ieķļūstot apdrošinātajā nekustamajā īpašumā vai nekustamajā īpašumā, kurā atrodas apdrošinātā manta. Nelikumīga ieķļūšana ir notikusi, ja persona izmantojusi pielāgotas atslēgas, mūķīzerus vai citas palīgierīces slēdzeņu vai norobežojumu likvidēšanai vai nelikumīgi ieķļuvusi noslēgtajā nekustamajā īpašumā – ēkā, telpās vai teritorijā, – caur logiem, durvīm, sienām, jumtu u.tml;

4.5.2. **laupīšana** – uzbrukums apdrošinātajam vai to saistītām

FIZISKO PERSONU ĪPAŠUMA APDROŠINĀŠANAS LĪGUMA NOTEIKUMI

personām, kas saistīts ar vardarbību vai ar vardarbības piedraudējumu un ir bīstams dzīvībai vai veselībai, nolūkā iegūt apdrošināto īpašumu;

4.5.3. **Jaunprātīgi bojājumi** – apdrošinātā īpašuma prettiesiska iznīcināšana vai bojāšana;

4.6. **Sadursmes risks.** Par sadursmi šī apdrošināšanas līguma izpratnē atzīstams jebkura veida sauszemes transporta līdzekļa, iekraušanas vai izkraušanas mehānisma tiešs trieciens apdrošināšanas objektam.

5. Papildus atlīdzināmie zaudējumi.

5.1. Papildus polisē iekļautajiem apdrošināšanas objektiem un norādītajām apdrošinājuma summām, apdrošinātājs atlīdzina šo noteikumu punktos 5.2. – 5.8. aprakstītos zaudējumus, ja tie ir apdrošināšanas gadījuma sekas.

5.2. *izdevumi glābšanas un attīrīšanas darbu veikšanai.* Attiecībā uz šiem zaudējumiem tiek noteikts maksimālais atlīdzības limits līdz 10% no apdrošinājuma summas, bet ne vairāk kā LVL 50 000 (piecdesmit tūkstoši latu) par vienu apdrošināšanas gadījumu. Par glābšanas un attīrīšanas izdevumiem tiek uzskatīti:

5.2.1. visi pieteikti un pierādītie apdrošinātā saprātīgie izdevumi neatliekamai bojājumu novēršanai, zaudējumu samazināšanai un glābšanas pasākumiem;

5.2.2. visi pieteikti un pierādītie ugunsdzēsības izdevumi, kas pamatoti radušies un nepieciešami, lai novērstu apdrošinātā īpašuma bojāeju vai samazinātu zaudējumus, izņemot darba samaksu un darba samaksai pielīdzināmos maksājumus;

5.2.3. izmaksas par drupu novākšanu un attīrīšanas darbiem, kā arī bojātā apdrošinātā īpašuma aizvākšanu un iznīcināšanu, par iekārtu demontēšanu, ēku daļu izlaušanu, nojaukšanu vai atvēršanu paplašināšanu.

5.3. Zaudējumi mājas mantai, ja tā ir apdrošināta un apdrošināšanas gadījumā iestāšanās brīdī atrodas *ārpus polisē norādītās adreses*, Latvijas Republikas teritorijā, ir apdrošināta zādzības riskam. Zaudējumiem, kas ir radušies sakarā ar šajā punktā norādītās mantas zādzību, tiek noteikts limits LVL 300 apmērā apdrošināšanas līguma darbības laikā.

5.4. Zaudējumi mājas mantai, ja tā ir apdrošināta un ja šī manta ir *kurināmais* (malka, briketes), kas atrodas ārpus polisē norādītās adreses Apdrošinātajam piederošajās slegtās telpās vai slēgtās telpās, kuras atrodas Apdrošinātā valdījumā, ir apdrošināta zādzības riskam un uguns riskam. Zaudējumi, kas ir radušies sakarā ar šajā punktā norādītās mantas bojājumiem tiek atlīdzināti LVL 300 apmērā apdrošināšanas līguma darbības laikā.

5.5. Zaudējumi mājas mantai, ja tā ir apdrošināta saskaņā ar šo noteikumu punktu 2.2.1., kas ir radušies sakarā ar zibens laikā notikušiem bojājumiem *pārsprieguma rezultātā*, tiek atlīdzināti 300 LVL apmērā apdrošināšanas līguma darbības laikā.

5.6. Gadījumos, kad ir apdrošināts dzīvoklis (konstruktīvie elementi, vai konstruktīvie elementi un esošais remonts, un apdrošināšanas gadījuma rezultātā ir cietuši *ēkas koplietošanas telpas vai konstrukcijas* (jumts, lifti, kāpņu telpa, apkures iekārta u.c.), tad apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta arī par šiem zaudējumiem, atbilstoši apdrošinātā dzīvokļa domājamās daļas attiecībai pret kopējo ēkas platību, kā arī, ņemot vērā iespējamo zemapdrošināšanu.

5.7. Gadījumos, ja apdrošināšanas gadījumā cietusi patstāvīgi apdzīvota dzīvojamā ēka, rindu māja, dzīvoklis (tikai ja apdrošināti konstruktīvie elementi un esošais remonts) un bojājumi, kas ir nodarīti īpašumam, ir padarījuši šo objektu dzīvošanai nepiemērotu, tad AAS "BALTA" sedz arī zaudējumus, kas saistīti ar izdevumiem, par citas dzīvesvietas īri laika posmā, kad notiek esošā mājokļa remonts.

5.8. Apdrošināšanas atlīdzība, saskaņā ar šo noteikumu punktu 5.7. tiek noteikta ar sekojošiem ierobežojumiem:

5.8.1. nepārsniedzot LVL 10 dienā jeb LVL 300 mēnesī;

5.8.2. nepārsniedzot maksimālo periodu 9 mēnešus dzīvojamām ēkām un rindu mājām, 6 mēnešus – dzīvokļiem ugunsgrēka gadījumā, un 1 mēnesi gan ēkām, gan dzīvokļiem šķidrums un tvaika noplūdes, kā arī dabas stihisko postu gadījumā.

5.8.3. nepārsniedzot 10% no apdrošinājuma summas;

5.8.4. apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta, ja Apdrošinātais iesniedz AAS "BALTA" iesniegumu par atlīdzības saņemšanas veidu šo noteikumu punktā 9.10.1. minētajā kārtībā un īres līgumu par mājokļa īri zaudējumu novēršanas periodā.

6. Ierobežojumi

6.1. Tikai tad, ja tas ir *īpaši norādīts apdrošināšanas polisē*, papildus tiek apdrošināts:

6.1.1. būves – baseini, nožogojumi, pagalmu un teritoriju segumi, nojumes, aizsargsienas, kas nav ēku vai būvju sastāvdaļas, hidrobūves, piestātnes, moli u.c.;

6.1.2. ar dzīvokli saistītas saimniecības telpas, garāža vai pazemes autostāvieta;

6.1.3. ārējie cauruļvadi, elektrolīnijas, kabeļi un citas komunikācijas, kas atzarojas no apdrošinātā nekustamā īpašuma līdz maģistrālajam un publiskajam pieslēgumam;

6.1.4. stiklojuma noformējums (zīmējumi, gravējumi, mozaīka, aizsargplēves u.c.);

6.1.5. ēkas, palīgbūves, celtnes, telpas, kas netiek pastāvīgi apdzīvotas visu gadu;

6.1.6. nekustamais īpašums, kurā notiek iekšējie telpu remonta, renovācijas, pārbūvēšanas darbi, inženiertehnisko komunikāciju vai apkures sistēmu izveidošana vai pieslēgšana, testēšana vai pārbaude;

6.1.7. būvniecības, rekonstrukcijas, pārbūves stadijā esošās ēkas, būves vai celtnes;

6.1.8. juvelierizstrādājumi, dārgmetālu izstrādājumi, dārgakmeņi, gleznas, kažoki, ikonas unikālas, īpaši vērtīgas vai

FIZISKO PERSONU ĪPAŠUMA APDROŠINĀŠANAS LĪGUMA NOTEIKUMI

arī savā veidā vienīgās lietas, antīkas lietas (līdz 1940. gadam izgatavotās grāmatas, mūzikas instrumenti, mēbeles, porcelāna izstrādājumi u.c.), kurām ir liela mākslinieciska vērtība;

6.1.9. paraugi, izstāžu eksemplāri, kolekcijas, vienāda veida lietu krājumi (pastmarku, monētu, mākslas priekšmetu, u.c.), kuriem ir zinātniska, vēsturiska vai mākslinieciska nozīme;

6.1.10. reģistrēti medību ieroči;

6.1.11. uz daudzdzīvokļu mājām uzstādītas antenas un satelītu tvērējiekārtas;

6.1.12. transportlīdzekļi ar motora tilpumu līdz 50 cm³.

6.2. Ja saskaņā ar apdrošināšanas polisi ir apdrošināts nekustamais īpašums, kurā tiek veikti 6.1.6. un 6.1.7. punktos noteiktie darbi, tad tiek piemērots paša risks LVL 300. Gadījumā, ja bojājumi vai zaudējumi ir radušies atklātas liesmas izmantošanas rezultātā (piemēram, metināšana, jumta ieklāšanas darbi), tad paša risks tiek noteikts 10 % no zaudējuma, bet ne mazāk kā LVL 300 apmērā par katru gadījumu.

6.3. Ja saskaņā ar apdrošināšanas polisi ir apdrošinātas punktā 6.1.8. noteiktās lietas, tad vienas šādas lietas maksimālā apdrošinājuma summa ir LVL 500. Apdrošinātājs un apdrošinājumaņēmējs var vienoties par lielāku apdrošinājuma summu, ja apdrošināšanas līgumam ir pievienots iegādes apliecināošs dokuments ar lietas atšifrējumu vai sertificēta eksperta atzinums par lietas faktisko vērtību.

7. Izņēmumi

7.1. Netiek apdrošināti zaudējumi, kas radušies:

7.1.1. kara, invāzijas, ārvalstu ienaidnieku darbības (ar vai bez kara pieteikšanas), dumpja, revolūcijas, sacelšanās, sabiedrisko nemieru, militāras vai uzurpētas varas dēļ;

7.1.2. terorisma (Latvijas Krimināllikuma izpratnē) dēļ. Netiek atlīdzināti arī jebkādi zaudējumi vai izdevumi, kas tieši vai netieši radušies sakarā ar jebkādiem terorisma rezultātā nodarīto vai potenciāli nodarāmo zaudējumu novēršanas pasākumiem;

7.1.3. Latvijas Republikas valsts, pašvaldības vai tiesu varas institūcijas pieņemto lēmumu dēļ;

7.1.4. kodolsprādziena, radiācijas vai radioaktīvā piesārņojuma dēļ;

7.1.5. azbesta un to savienojumu iedarbības rezultātā;

7.1.6. apdrošinātā vai apdrošinājumaņēmēja, vai trešo personu, kurām īpašums nodots lietošanā vai glabāšanā, ļauna nolūka vai rupjas neuzmanības dēļ;

7.1.7. apdrošinātā īpašuma nolietošanās, vibrācijas, korozijas, sausās un mitrās puves, pelējuma, sēnīšu vai baktēriju, kukaiņu vai dzīvnieku iedarbības dēļ, kas nav izraisījuši citu polisē apdrošināto risku iestāšanos;

7.1.8. jebkura veida elektrisko vai elektronisko iekārtu un to izolācijas materiālu īssavienojuma vai citas elektriskas parādības (pārspriegums, izolācijas nepilnības, īssavienojums

tinumos vai caur korpusu, īsslēgums ar zemi, mērierīču vai drošības ierīču nefunkcionēšana u.tml.) dēļ, kas nav izraisījuši ugunsrisku iestāšanos;

7.1.9. apdrošināšanas objektā vai apdrošināšanas vietā veicot griešanas, metināšanas, lodēšanas vai citus darbus ar atklātu uguns liesmu tiem neparedzētā vai neatbilstoši ugunsdrošības noteikumiem aprīkotā vietā un/vai tos veic persona/s, kurai/ām nav speciālas apmācības vai atbilstošas kvalifikācijas šo darbu veikšanai, un/vai no priekšmetiem, kas ir metināti, lodēti vai apstrādāti ar atklātu liesmu, izņemot šo noteikumu 6.2. punktā noteiktajos gadījumos;

7.1.10. plūdu rezultātā, ja īpašums tiek appludināts vienu reizi piecos gados vai biežāk;

7.1.11. sakarā ar gruntsūdeņu un notekūdeņu līmeņa celšanos vai pārplūstot ūdens savākšanas sistēmām, jumta notekcaurulēm, vai kondensāta uzkrāšanās dēļ;

7.1.12. nekustamajā īpašumā iekļūstot nokrišņu vai gruntsūdenim, krusai, snigam vai dubļiem caur logiem, durvīm, jumtu, plaisām sienās un citām atverēm, ja tās nav radušās apdrošināto risku iestāšanās rezultātā;

7.1.13. lietus ūdens vai sniega kušanas rezultātā no ēkas jumtiem, logiem, durvīm, nojumēm, notekcaurulēm un citām konstrukcijām ēkas ārpusē un blakus pieguļošām ielām, ietvēm, laukumiem un iekšējiem pagalmiem;

7.1.14. sakarā ar sūcēm apdrošināšanas objekta cauruļvadu sistēmās, kas radušās ūdens vai cita šķidruma iedarbības rezultātā;

7.1.15. vides piesārņošanas, pieguzošanas un/vai saindēšanas dēļ;

7.1.16. avārijas stāvoklī esošajam nekustamajam īpašumam un tajā esošajai mantai. Par avārijas stāvoklī esošu tiek uzskatīts tāds nekustamai īpašums, kura fiziskais nolietojums pārsniedz 70%;

7.1.17. pagaidu būvēm, siltumnīcām, dārza mājām ar kopējo platību līdz 6 m²;

7.1.18. telpām, ēkām, kuras tiek izmantotas komercdarbībai;

7.1.19. ja būvniecības laikā ir pārkāptas Latvijas Republikas teritorijā spēkā esošo tiesību aktu, būvnormatīvu, ekspluatācijas, ugunsdrošības noteikumu vai administratīvo aktu prasības;

7.1.20. īpašumam, kas iegūts kontrabandas rezultātā vai citā nelikumīgā veidā un/vai uz kuru apdrošinātajam nav un/vai nevar būt īpašuma tiesību;

7.1.21. sauszemes transporta līdzekļiem ar motora tilpumu 50 cm³ un vairāk, ūdens un gaisa transporta līdzekļiem, kā arī to rezerves daļām vai aprīkojumam;

7.1.22. augiem, dzīvniekiem un zemei, atsevišķi augošiem kokiem, dzīvzogiem;

7.1.23. vērtspapīriem, dokumentiem, aktiem, plāniem,

FIZISKO PERSONU ĪPAŠUMA APDROŠINĀŠANAS LĪGUMA NOTEIKUMI

oriģinālajiem rasējumiem, modeļiem, arhīvu krājumiem, datoru programmām, datu bāzēm un informāciju nesējiem;

7.1.24. medikamentiem, psihotropās vielām;

7.1.25. apdrošinātajam kustamajam īpašumam – mantai, glabājoties ārpus ēkām, ārpus dzīvokļiem, būvēm, celtnēm neiežogotā teritorijā, neiežogotā vai publiski pieejamā vietā, daudzdzīvokļu ēkas pagrabtelpās vai šai mantai neparedzētā vietā;

7.1.26. īpašuma izkrāpšanas, piesavināšanās, izspiešana, mistiskas pazušanas u.tml. apstākļu dēļ;

7.1.27. saskaņā ar punktu 5.3. apdrošinātās mantas zādības, kas notikusi no transportlīdzekļa redzamās daļas (salona, jumta bagāžnieka u.c.) rezultātā;

7.1.28. jebkādām lietām, kas atrodas neapdzīvotas un neapsaimniekotas ēkās, palīgūbvēs, celtnēs vai telpās;

7.2. Ja rodas pretrunas starp šo noteikumu 7. punkta noteikumiem un apdrošināšanas polises noteikumiem, tad spēkā ir šī apdrošināšanas noteikumu 7. punkta noteikumi.

8. Apdrošinājumaņēmēja un apdrošinātā pienākumi

8.1. Apdrošinājumaņēmēja un apdrošinātā pienākums ir ievērot Latvijas Republikas teritorijā spēkā esošos publiskos tiesību aktus, būvnormatīvus, tehniskās ekspluatācijas, darba drošības un ugunsdrošības noteikumus.

8.2. Apdrošinājumaņēmējam un apdrošinātajam ir pienākums veikt visus drošības un piesardzības pasākumus, lai uzturētu un sargātu apdrošināšanas objektu un nepieļautu zaudējumus vai postījumus (piemēram, neatstāt ilgstoši bez uzraudzības ieslēgtas elektriskās sildierīces, degošas sveces un nenodzēstas cigaretes).

8.3. Nekavējoties veikt iespējamās apdrošināšanas objekta aizsardzības vai glābšanas pasākumus, gadījumos, kad apdrošinātā riska iestāšanās ir iepriekš paredzama.

8.4. Apdrošinājumaņēmēja un apdrošinātā pienākumi ir apdrošināšanas līguma darbības laikā rakstveidā informēt apdrošinātāju par visiem tiem zināmajiem apstākļiem, kas varētu palielināt apdrošinātā riska iestāšanās varbūtību, tai skaitā par:

8.4.1. izmaiņām apdrošinātā nekustamā īpašuma drošības sistēmās (t.i. ugunsdrošības un apsardzes signalizācijas, u.c.);

8.4.2. jebkādām izmaiņām apdrošināšanas objekta lietošanā vai apdrošināšanas objekta īpašības pirms šādu izmaiņu iestāšanās, tajā skaitā, par lietošanas apturēšanu vai izbeigšanu, rekonstrukcijām, pārbūvēm, remontiem – pirms to uzsākšanas;

8.4.3. apdrošinātā objekta, iznomāšanu, ieķīlāšanu, citādu apgrūtināšanu ar lietu un/vai saistību tiesībām un/vai parādiem, apdrošinātajam objektam uzliktajiem atsavināšanas un citiem

aizliegumiem, kā arī īpašuma un /vai lietošanas tiesību uz apdrošināto objektu aprobežojumiem.

8.5. Apdrošinātā pienākumi pēc apdrošinātā riska iestāšanās

8.6. Ja iestājas apdrošinātais risks, apdrošinātajam par to nekavējoties jāziņo:

8.6.1. ugunsgrēka gadījumā – ugunsdzēsības un glābšanas dienestam;

8.6.2. trešo personu ļaunprātīgas rīcības gadījumā – policijai;

8.6.3. sadursmes gadījumā ar sauszemes transporta līdzekli – policijai;

8.6.4. eksplozijas gadījumā – attiecīgajam avārijas dienestam;

8.6.5. inženierkomunikāciju avārijas gadījumā – attiecīgajam avārijas dienestam un/vai apdrošinātā nekustamā īpašuma – ēkas - apsaimniekotājam (īpašniekam) vai pašvaldības policijai.

8.7. Apdrošinātajam un/vai apdrošinājumaņēmējam nekavējoties, tiklīdz tas kļūst iespējams, par apdrošinātā riska iestāšanos jāziņo apdrošinātajam un jāveic visi iespējamie un saprātīgie pasākumi, lai mazinātu zaudējumus.

8.8. Apdrošinātajam un/vai apdrošinājumaņēmējam 2 (divu) darba dienu laikā vai tiklīdz tas iespējams, ir telefoniski vai rakstiski jāpaziņo apdrošinātajam par apdrošinātā riska vai jebkura notikuma, kas var tikt uzskatīts par apdrošināto risku, iestāšanos un jāsaskaņo ar apdrošinātāju apdrošinātā riska iestāšanās vietas apskates laiks.

8.9. Pēc pieteikuma iesniegšanas, Apdrošinātajam ir pienākums nodrošināt apdrošinātāja pārstāvim vai tā noteiktajam ekspertam iespēju veikt apdrošinātā riska iestāšanās vietas un bojātā apdrošināšanas objekta apskati, kā arī dot apdrošinātajam iespēju veikt izmeklēšanu jebkuru zaudējumu rašanās cēloņu un apjoma noteikšanai.

8.10. Pēc apdrošinātā riska iestāšanās, kamēr apdrošinātājs nav veicis bojātā vai iznīcinātā apdrošinātā īpašuma apskati, nav pieļaujama nekāda bojājumu novēršana vai apdrošinātā

īpašuma un tā daļu pārvietošana, novākšana vai atjaunošana, bez apdrošinātāja rakstiskas piekrišanas. Atļauts veikt tikai neatliekamus pasākumus, lai novērstu tālākus zaudējumus un nepieļautu nelaimes gadījumus.

8.11. Pēc pieteikuma iesniegšanas, apdrošinātajam un apdrošinājumaņēmējam ir pienākums nodrošināt apdrošinātāja pārstāvim un tā noteiktajam ekspertam iespēju veikt apdrošinātā riska iestāšanās vietas un bojātā apdrošināšanas objekta apskati, kā arī dot apdrošinātajam iespēju veikt izmeklēšanu jebkuru zaudējumu rašanās cēloņu un apjoma noteikšanai.

8.12. Pēc apdrošinātā riska iestāšanās vietas apskates apdrošinātāja pārstāvis sastāda noteiktas formas apskates protokolu par konstatētajiem zaudējumiem, kā arī sniedz norādījumus, kuru izpilde apdrošinātajam un apdrošinājuma

FIZISKO PERSONU ĪPAŠUMA APDROŠINĀŠANAS LĪGUMA NOTEIKUMI

ņēmējam ir obligāta.

8.13. Ja apdrošinātājs neveic apskati 3 (trīs) darba dienu laikā pēc pieteikuma saņemšanas dienas un nepaziņo par apskates aizkavēšanās iemesliem un ilgumu, apdrošinātajam ir tiesības uzsākt sakārtošanas un remonta darbus.

8.14. Apdrošinātā pienākums ir pierādīt zaudējuma iestāšanās faktu un apmēru, kā arī iesniegt visu apdrošinātāja pieprasīto informāciju un dokumentus, kas to apstiprina.

8.15. Pēc apdrošinātāja pieprasījuma apdrošinātajam un apdrošinājuma ņēmējam ir pienākums iesniegt apdrošinātajam bojātā, nozagtā vai iznīcinātā apdrošinātā īpašuma sarakstu un īpašuma tiesības apliecinājošos dokumentus. Sarakstā ir jānorāda apdrošināšanas īpašuma vērtība un stāvoklis, kādā tas bija tieši pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās.

8.16. Apdrošinātājs lēmumu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu vai atteikumu izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību pieņem 30 (trīsdesmit) dienu laikā no visu nepieciešamo, tai skaitā apdrošinātāja pieprasīto, dokumentu saņemšanas dienas.

8.17. Ja par apdrošinātā īpašuma bojāšanu vai iznīcināšanu pret apdrošinājuma ņēmēju vai apdrošināto ir ierosināta administratīvā pārkāpuma lieta vai krimināllieta, apdrošinātājs pieņem lēmumu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu tikai pēc izmeklēšanas pabeigšanas vai tiesas sprieduma vai lēmuma par krimināllietas izbeigšanu spēkā stāšanās un iesniegšanas apdrošinātajam.

8.18. Apdrošinātajam ir tiesības atteikties izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību, ja 8.6. punktā minētās iestādes neapstiprina attiecīgā apdrošinātā riska iestāšanās faktu.

8.19. Apdrošinātajam ir tiesības neizmaksāt apdrošināšanas atlīdzību, ja apdrošinātais vai apdrošinājuma ņēmējs:

8.19.1. ar ļaunu nolūku vai rupjas neuzmanības dēļ ir maldinājis apdrošinātāju par apdrošināšanas gadījuma apstākļiem vai zaudējuma apmēru;

8.19.2. neuzrāda bojāto priekšmetu atliekas, izņemot gadījumus, kad tās ir pilnībā iznīcinātas;

8.19.3. nav iesniedzis policijai konkrētu nozagto vai nolaupīto lietu sarakstu, vai arī policija neapstiprina atsevišķu lietu zādības vai laupīšanas faktu;

8.19.4. nav izpildījis noteikumu 8.11., 8.12., 8.15 un 8.16. punktu prasības.

9. Apdrošināšanas atlīdzības aprēķināšana

9.1. Apdrošināšanas atlīdzības apmēra noteikšana par nekustamajam un kustamajam īpašumam nodarītiem bojājumiem:

9.1.1. Ja apdrošināšanas objekts ir apdrošināts pēc **atjaunošanas** vērtības, tad apdrošināšanas objekta bojājumu vai zaudējumu gadījumā, apdrošinātājs nosaka apdrošināšanas atlīdzības apmēru, balstoties uz objekta atjaunošanas vērtību

tieši pirms apdrošināšanas riska iestāšanās brīža, ievērojot zemapdrošināšanas un virsapdrošināšanas noteikumus.

9.1.2. Ja apdrošināšanas objekts ir apdrošināts pēc **faktiskās** vērtības, tad apdrošināšanas objekta bojājumu vai zaudējumu gadījumā, apdrošinātājs nosaka apdrošināšanas atlīdzības apmēru, balstoties uz objekta atjaunošanas vērtību tieši pirms apdrošināšanas riska iestāšanās brīža, atskaitot īpašuma nolietojumu un ievērojot zemapdrošināšanas un virsapdrošināšanas noteikumus.

9.1.3. Ja apdrošināšanas objekts ir apdrošināts pēc **aizvietošanas** vērtības, tad:

9.1.3.1. apdrošināšanas objekta bojājumu gadījumā vai pilnīga zuduma gadījumā, kad objektu ir iespējams atjaunot, apdrošinātājs nosaka apdrošināšanas atlīdzības apmēru, balstoties uz objekta atjaunošanas vērtību tieši pirms apdrošināšanas riska iestāšanās brīža, ievērojot zemapdrošināšanas un virsapdrošināšanas noteikumus;

9.1.3.2. apdrošināšanas objekta pilnīga zuduma gadījumā, kad objektu nav iespējams atjaunot, apdrošinātājs nosaka apdrošināšanas atlīdzības apmēru, balstoties uz līdzvērtīgā objekta aizvietošanas vērtību tieši pirms apdrošināšanas riska iestāšanās brīža, ievērojot zemapdrošināšanas un virsapdrošināšanas noteikumus.

9.2. Papildus noteikumi apdrošināšanas atlīdzības apmēra noteikšanai dzīvokļa bojājuma vai bojā ejas gadījumā:

9.2.1. ja dzīvoklis ir apdrošināts atjaunošanas vērtībā, tad apdrošināšanas atlīdzība ir nepieciešamie mazākie atjaunošanas izdevumi, lai veiktu apdrošinātā nekustamā īpašuma remontu (bojājumu gadījumā) vai atjaunošanu (bojāejas gadījumā) tādā kvalitātē un apjomā, kādā nekustamais īpašums bija tieši pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīža;

9.2.2. ja dzīvoklis ir apdrošināts aizvietošanas vērtībā, tad apdrošināšanas atlīdzība ir nepieciešamie mazākie atjaunošanas izdevumi, lai veiktu apdrošinātā nekustamā īpašuma remontu (bojājumu gadījumā) vai atjaunošanu (bojāejas gadījumā), ja tas ir iespējams, tādā kvalitātē un apjomā, kādā nekustamais īpašums bija tieši pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīža vai, ja dzīvokli nav iespējams atjaunot, aizvietojo to ar līdzvērtīgu dzīvokli;

9.2.3. ja dzīvokļa telpu iekšējās apdares darbi bija veikti nekā pirms pieciem gadiem, tad atlīdzība par telpu iekšējās apdares darbiem tiek aprēķinātā, ņemot vērā nolietojumu, kuru aprēķina 20 % apmērā par katriem pieciem gadiem.

9.3. Papildus noteikumi apdrošināšanas atlīdzības apmēra noteikšanai kustamā īpašuma – mājas mantas - bojājuma, bojā ejas vai pilnīgā zuduma gadījumā.

9.3.1. apdrošināšanas atlīdzība tiek aprēķināta, ievērojot līdzvērtīgas mantas iegādes vērtību, ja mantas iegādes laiks tieši pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīža nav lielāks par 2 gadiem, izņemot šo noteikumu punktu 9.4.7.;

9.3.2. apdrošināšanas atlīdzība tiek aprēķināta mantas

FIZISKO PERSONU ĪPAŠUMA APDROŠINĀŠANAS LĪGUMA NOTEIKUMI

faktiskajā vērtībā, ja mantas iegādes laiks tieši pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīža ir lielāks par 2 gadiem.

9.4. Nolietojums kustamajam īpašumam tiek aprēķināts par pamatu ņemot sekojošus nolietojumus gadā:

9.4.1. cēlkoka mēbeles, galda servēšanas piederumi, mūzikas instrumenti, interjera priekšmeti – 2% gadā

9.4.2. masīvkoka mēbeles, dabīgo kažokādu apģērbi, gobelēni, grāmatas, mājas tekstils, būvmateriāli – 5% gadā

9.4.3. statiskas sporta preces, darbarīki, medību ieroči, mēbeles (izņemot masīvkoka un cēlkoka), apgaismes tehnika, svētku rotājumi (piemēram, ziemassvētku), optika, paklāji, šujmašīnas, adāmmašīnas, mājsaimniecības priekšmeti (katli, pannas u.c.) – 10% gadā;

9.4.4. audiotehnika, video tehnika, TV, sadzīves tehnika, kanceleja – 20% gadā;

9.4.5. sakaru tehnika, datortehnika un tās piederumi, fototehnika, dārza mēbeles, gultas veļa, – 25% gadā;

9.4.6. apģērbi, apavi, aksesuāri, sporta preces, kuru funkcija ir kustība (bumbas, velosipēdi, slēpes, laivas) un bērnu ratiņi – 30% gadā;

9.4.7. higiēnas piederumi, kosmētika – 100% gadā;

9.4.8. jebkurai mantai, izņemot higiēnas piederumus un kosmētiku, nolietojums nepārsniedz 70%, ja šī lieta ir ekspluatācijas kārtībā un tiek ikdienā lietota.

9.5. Zemapdrošināšanas gadījumā atlīdzināmos zaudējumus aprēķina tādā proporcijā no faktisko zaudējumu apmēra, kādu sastāda apdrošināšanas polisē noteiktā apdrošinājuma summa pret apdrošināšanas objekta vērtību. Šī līguma izpratnē zemapdrošināšana ir iestājusies, ja apdrošinājuma summa ir zemāka par objekta vērtību vairāk nekā par 10 %.

9.6. Virsapdrošināšanas gadījumā apdrošināšanas atlīdzība nevar pārsniegt faktiskos zaudējumus un apdrošinātā īpašuma vērtību.

9.7. Ja iestājies sadursmes risks un sadursmē vainīgais transportlīdzeklis tiek identificēts, tad apdrošinātājs, veicot apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, neietur polisē norādīto pašrisku.

9.8. Par bojā gājušu tiek atzīts apdrošinātais īpašums, ja tā bojājumi pārsniedz 70% no apdrošinātā īpašuma vērtības tieši pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās. Šajā gadījumā:

9.8.1. ja derīgās atliekas paliek apdrošinātajam, tad apdrošināšanas atlīdzība tiek aprēķināta, atskaitot derīgo atlieku vērtību.

9.8.2. ja pēc apdrošinātāja pieprasījuma un apdrošinātā piekrišanas derīgās atliekas pāriet apdrošinātāja īpašumā, aprēķinot apdrošināšanas atlīdzību, derīgo atlieku vērtība netiek atskaitīta.

9.9. Gadījumā, kad bojā gājušais apdrošinātais nekustamais īpašums netiek atjaunots – atlīdzināmie zaudējumi tiek noteikti tirgus vērtības apmērā, bet nepārsniedzot tā atjaunošanas vērtību. Ja pēc atlīdzības izmaksas tirgus vērtības apjomā tiek uzsākti ēkas atjaunošanas būvdarbi, apdrošinātājs izmaksā apdrošinātajam starpību, kas tiek aprēķināta no atjaunošanas vai faktiskās vērtības atņemot tirgus vērtību, taču nepārsniedzot polisē norādīto nekustamā īpašuma apdrošinājuma summu. Apdrošinātajam ir pienākums pieņemt lēmumu par ēkas atjaunošanu vai neatjaunošanu un rakstveidā paziņot par to apdrošinātajam pirms apdrošināšanas atlīdzības saņemšanas.

9.10. Apdrošinātajam ir pienākums izvēlēties vienu no šādiem apdrošināšanas atlīdzības saņemšanas veidiem, rakstveidā paziņojot apdrošinātajam ne vēlāk kā 15 (piecpadsmit) kalendāro dienu laikā no apdrošināšanas atlīdzības pieteikuma iesniegšanas apdrošinātajam:

9.10.1. apdrošināšanas objekta atjaunošana vai remonts, ievērojot, ka gadījumā, ja apdrošinātais neiesniedz apdrošinātajam rakstveida pierādījumus par to, ka saskaņā ar rakstveidā noslēgto līgumu, īpašuma remontu vai atjaunošanu veic attiecīgo pakalpojumu sniedzējs, tad no aprēķinātās apdrošināšanas atlīdzības daļas, ar kuru tiek atlīdzināts remonta vai atjaunošanas darbu izmaksas, tiek atskaitīta nodokļu, ar kuriem tiek aplikti remonta vai atjaunošanas darbu veikšana, summa;

9.10.2. apdrošināšanas bojā gājušā objekta (ēkas, dzīvokļa, mantas) aizstāšana ar līdzvērtīgu;

9.10.3. naudas izteiksmē, ievērojot, ka izmaksājot apdrošināšanas atlīdzību sakarā ar nekustamā īpašuma bojājumiem vai zudumu naudā, apdrošināšanas atlīdzībā netiek ietverti nodokļi, ar kuriem aplikta remonta vai atjaunošanas darbu veikšana.

9.11. Ja apdrošinātais nokavē noteikumu 9.10. punktā noteikto termiņu, tad apdrošinātajam ir tiesības vienpusēji izvēlēties vienu no noteikumu 9.10. punktā noteiktajiem apdrošināšanas atlīdzības saņemšanas veidiem.

9.12. No izmaksājamās apdrošināšanas atlīdzības, apdrošinātājs ir tiesīgs ieturēt nesamaksāto apdrošināšanas prēmijas daļu par visu apdrošināšanas līguma darbības periodu.

9.13. Pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas, polisē norādītās apdrošinājuma summas tiek atjaunotas pilnā apmērā bez papildus apdrošināšanas prēmijas samaksas, izņemot gadījumus, kad nekustamais īpašums ir gājis bojā.